

BELEIDSREGELS TIJDELIJKE ONDERSTEUNING NOODZAKELIJKE KOSTEN 2021

INLEIDING

De coronacrisis heeft een grote impact op het leven van onze inwoners. Sommige huishoudens hebben te maken gekregen met een onvoorzienbare, onvermijdelijke en plotselinge terugval in hun inkomen als gevolg van de maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bestrijding van het coronavirus. Deze huishoudens kunnen daardoor in de problemen raken met de betaling van noodzakelijke kosten, met name de kosten van wonen. Deze problemen kunnen niet worden opgelost door het stelsel van sociale zekerheid en de eerder genomen maatregelen uit de steunpakketten.

Door middel van een noodmaatregel kunnen gemeenten de groep inwoners die hiermee te maken hebben tegemoetkomen. Hiertoe is de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (Tonk) in het leven geroepen, die met terugwerkende kracht gaat gelden vanaf 1 januari 2021 en van kracht blijft tot 1 juli 2021. Gemeenten zijn aangewezen deze regeling uit te voeren.

Deze beleidsregels geven de criteria aan op basis waarvan inwoners voor een tegemoetkoming in aanmerking kunnen komen.

ALGEMEEN

Artikel 1: begripsbepalingen

In deze beleidsregels bijzondere bijstand wordt verstaan onder:

- a. **college:** het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Achtkarspelen;
- b. **wet:** de Participatiewet;
- c. **beleidsregels bijzondere bijstand:** de beleidsregels die zijn opgesteld ter nadere invulling van het bepaalde in art 35 van de wet;
- d. **inkomen:** het inkomen als bedoeld in artikel 32 van de wet, met uitzondering van de heffingskorting minstverdienende partner;
- e. **Inkomensterugval:** een als gevolg van de coronacrisis onvoorzienbare, onvermijdelijke en substantiële terugval in het (gezamenlijk) inkomen van januari 2021 van tenminste 30% ten opzichte van het inkomen over de maand januari 2020;
- f. **Noodzakelijke kosten:**
 1. **woonkosten voor huurders:** kosten van de kale huur, vermeerderd met de NIBUD normbedragen voor kosten van gas, water, elektriciteit voor de zelfstandige woning, waarin de aanvrager met zijn gezin woont, verminderd met een bedrag van € 238,- dat een ieder geacht wordt aan woonkosten te kunnen betalen;
 2. **woonkosten voor eigenaren:** kosten van rente in verband met de hypotheek, vermeerderd met de NIBUD normbedragen voor kosten van gas, water, elektriciteit voor de eigen woning, waarin de aanvrager met zijn gezin woont, verminderd met een bedrag van € 238,- dat een ieder geacht wordt aan woonkosten te kunnen betalen;
- g. **vermogensgrens:** de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34, lid 3 van de wet, waarbinnen het vermogen wordt vrijgelaten (vermogensvrijlating);

- h. **eigen direct beschikbare geldmiddelen**: geldmiddelen waarover de aanvrager en/of diens partner beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, zoals contant geld, geld op betaal- en spaarrekeningen, cryptovaluta (zoals bitcoins) en de waarde van effecten (hierbij gaat het om beleggingsrekeningen met aandelen, obligaties, en opties en effecten in depot), waarbij geldmiddelen uit de eventuele onderneming zijn uitgezonderd.

Artikel 2: Tonk

De Tonk is een vorm van bijzondere bijstand, waarop de daarop betrekking hebbende bepalingen uit de Participatiewet en de Beleidsregels Bijzondere Bijstand van overeenkomstige toepassing zijn, met dien verstande:

1. dat de regelingen NOW en TVL uit het steun- en herstelpakket niet als voorliggende voorzieningen worden aangemerkt;
2. dat geen verplichting geldt om een beroep te doen op (verhoogde) huurtoeslag;
3. dat geen verhuisplicht wordt opgelegd;
4. dat de artikelen 3 en 8 van de Beleidsregels Bijzondere Bijstand (moment van aanvragen en vaststelling ingangsdatum) niet van toepassing zijn.

Artikel 3: Doelgroep Tonk

1. Een tegemoetkoming Tonk is bedoeld voor de inwoner (met zijn gezin):
 - die als gevolg van de coronacrisis te maken heeft met een ernstige inkomensterugval;
 - die daardoor de noodzakelijke kosten van wonen niet meer kan voldoen, en
 - waarvoor eigen direct beschikbare geldmiddelen en/of andere regelingen niet of onvoldoende toereikend zijn.
2. Een belanghebbende kan eenmaal voor een tegemoetkoming Tonk in aanmerking komen.

AANVRAGEN

Artikel 4: Aanvraag

1. Een verzoek om een tegemoetkoming Tonk wordt, conform artikel 43 van de wet, door middel van een aanvraag gedaan.
2. Een aanvraag kan worden ingediend tot 1 juli 2021 en kan met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021 worden toegekend.
3. Bij de aanvraag wordt door de belanghebbende verklaard:
 - dat het (gezamenlijk) inkomen over de maand januari 2021 tenminste 30% lager is dan het inkomen over de maand januari 2020 en wat het inkomen over die maanden is geweest;
 - wat de woonsituatie is (flat, tussenwoning, hoekwoning, 2 onder 1 kap, vrijstaand) en met hoeveel personen de woning wordt bewoond.
 - wat het bedrag van de kale huur (dus exclusief servicekosten) is over de maand waarin de aanvraag wordt gedaan, danwel de voorgaande maand.
4. Bij de aanvraag wordt ingediend:
 - een identiteitsbewijs;
 - een bewijsstuk van de bankrekening, waarop de betaling wordt verlangd;
 - het door de banken verstrekte jaaroverzicht over 2020 waaruit al het vermogen op de aanwezige bankrekeningen blijkt.
5. Indien het een huiseigenaar betreft wordt bij de aanvraag tevens ingediend:
 - het door de bank verstrekte jaaroverzicht van de betaalde rente inzake de hypotheek over het jaar 2020.

Artikel 5: Hoogte tegemoetkoming

1. De hoogte van de tegemoetkoming wordt berekend op basis van een vastgestelde berekeningstool, waarin de volgende componenten worden ingevuld:
 - de verklaring omtrent de inkomensterugval;
 - het inkomen over januari 2020 en januari 2021;

- het totaalbedrag van de maandelijkse kale huur danwel de rente inzake de hypotheek voor de eigen woning, afgezet naar een maandbedrag (1/12 van het totale rentebedrag over 2020), vermeerderd met de normbedragen NIBUD voor kosten gas, water en elektriciteit;
 - het vermogen op peildatum januari 2021;
2. Voor de berekening gelden onderstaande uitgangspunten:
- Inkomen: het bij de verklaring opgegeven bedrag over de peilmaanden, bij particuliere inwoners eventueel gecheckt door middel van Suwinet;
 - Huurtoeslag: wordt niet in de berekening meegenomen;
 - Zakelijke lasten in verband met de eigendom van een woning: wordt niet in de berekening meegenomen;
 - Kosten van water, gas en elektriciteit: normbedragen NIBUD, passend bij de vorm van bewoning;
 - Woonkosten die altijd voor rekening van belanghebbende blijven: € 238,-
 - Inkomen boven 110% van de toepasselijke bijstandsnorm is 100% draagkracht;
 - Vermogen boven de vermogensgrens is 100% draagkracht;
 - Eventueel vermogen boven de vermogensgrens (oververmogen) wordt, wanneer dit minder bedraagt dan de tegemoetkoming op grond van de Tonk, ineens ingeteerd.

BESCHIKKING

Artikel 6: beschikking

De beslissing op de aanvraag wordt bij beschikking aan de belanghebbende medegedeeld, waarbij met name bij een negatieve beschikking extra aandacht wordt geschonken aan de motivering.

UITBETALING

Artikel 7: betaalbaarstelling

De uitbetaling vindt in één bedrag plaats.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 8: hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in de beleidsregels, indien strikte toepassing ervan tot onbillijkheden van overwegende aard zou leiden.

Artikel 9: onvoorziene situaties

In alle gevallen waarin deze beleidsregels niet voorzien beslist het college.

Artikel 10: citeertitel

Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als "Beleidsregels Tonk 2021".

Artikel 11: inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking met terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2021 en vervallen op het moment dat de Tonk van rechtswege niet meer van kracht is.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Achtkarspelen op
<datum>,

de secretaris,

de burgemeester,

(Mr. M.P. de Jong)

(Mr. O.F. Brouwer)

TOELICHTING BELEIDSREGELS BIJZONDERE BIJSTAND

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

ALGEMEEN

Artikel 1

Dit artikel geeft aan wat onder de verschillende begrippen moet worden verstaan.

Sub e. De inkomensterugval moet tenminste 30% zijn en moet direct te relateren zijn aan de coronacrisis.

Sub f. Voor de woonkosten van huurders wordt uitgegaan van de kale huur (exclusief servicekosten) en wordt huurtoeslag in dit stadium buiten beschouwing gelaten. De reden is dat er ten aanzien hiervan grote verschillen kunnen zijn. Sommige mensen hebben de huurtoeslag laten verhogen vanwege het lagere inkomen, anderen niet. Er bestaat een kans dat, wanneer de situatie bijvoorbeeld vanaf juli 2021 weer ten goede keert en de inkomsten weer op het oorspronkelijke niveau zijn, de huurtoeslag weer terug moet worden betaald. Als met de huurtoeslag rekening zou worden gehouden bij het bepalen van de woonkosten, dan kan de inwoner voor de terugvordering van de Belastingdienst aankloppen bij de gemeente.

Wel wordt later in de berekening rekening gehouden met het bedrag dat een ieder wordt geacht aan woonkosten te kunnen betalen te bepalen op het bedrag van de basishuur ad € 238,-.

Voor huiseigenaren geldt ten aanzien van de rentebetalingen eveneens dat men geacht wordt eenzelfde bedrag aan woonkosten zelf te kunnen betalen (eventueel met behulp van de belastingteruggaaf in verband met hypotheekrente).

Voor de kosten van gas, water en elektriciteit wordt uitgegaan van de normbedragen van het NIBUD, aangezien sommige mensen hun deelbetalingen ook doelbewust hoog aanhouden om aan het einde van het jaar niet met bijbetalingen te worden geconfronteerd.

Artikel 2

Ten aanzien van deze beleidsregels wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bepalingen uit de Participatiewet en de Beleidsregels Bijzondere Bijstand. Dat betekent dat ook de inlichtingenplicht van toepassing is, de identificatieplicht, evenals de bepalingen omtrent verwijtbare handelingen, vorm van de bijstand, herzieningen, intrekkingen, terugvorderingen en draagkracht, de bepaling van de hoogte van het inkomen en het vermogen en leeftijdsgrens van 18 jaar. Waar uitzonderingen hierop van toepassing zijn, wordt dat in deze beleidsregels aangegeven.

Artikel 3

Het eerste lid van dit artikel behoeft geen nadere toelichting. In het tweede lid staat aangegeven dat slechts eenmaal een tegemoetkoming Tonk kan worden gekregen.

Artikel 4

In dit artikel komt tot uiting dat een aanvraag wordt ingenomen op basis van een verklaring van de belanghebbende dat deze tot de doelgroep behoort. Dit geldt zowel voor de particuliere inwoner als voor de zelfstandig ondernemer. Er mag op worden vertrouwd dat inwoners niet voor niets een aanvraag doen en dat het water hen écht tot aan de lippen staat. Ten aanzien van particuliere inwoners kan er steekproefsgewijs een check plaatsvinden met behulp van Suwinet. Voor zelfstandig ondernemers is het exacte inkomen over de benodigde maanden simpelweg niet te bepalen. Er moet dan ook worden afgegaan op de verklaring en op een beoordeling of de teruggang in inkomen, gezien de branche, waarin de ondernemer werkzaam is, gezien de situatie rondom corona aannemelijk is. Zo is het evident dat een horeca-ondernemer of een ondernemer die afhankelijk is van evenementen of een ondernemer met een "contactberoep", zoals

kappers of zelfstandig therapeuten, qua inkomen zware klappen hebben moeten verduren en dat daar zondermeer sprake zal zijn van een inkomensterugval van tenminste 30%. Er kunnen daarentegen andere zelfstandig ondernemers zijn die nauwelijks negatieve effecten van corona hebben ondervonden. Het is bijvoorbeeld een gegeven dat bouw-activiteiten veelal gewoon zijn doorgegaan.

Voorts is alles eraan gedaan om de uitvoering van de Tonk-regeling zo eenvoudig mogelijk te houden, voor de uitvoering, maar ook voor de belanghebbende. Om die reden wordt ook niet meer aan bewijstukken uitgevraagd dan strikt noodzakelijk is.

Artikel 5

Dit artikel geeft aan dat de berekening van de tegemoetkoming Tonk uitsluitend plaatsvindt door middel van een berekeningstool, die voor de uitvoering beschikbaar wordt gesteld. In dit artikel is aangegeven wat in de berekeningstool moet worden ingevuld en wat de uitgangspunten zijn die in de berekeningstool zijn vastgelegd.

Artikel 6

Een beslissing op een aanvraag Tonk wordt per beschikking medegedeeld. Wanneer de aanvraag zou leiden tot een negatieve beschikking wordt extra aandacht gevraagd voor een goede motivering.

Artikel 7

De Tonk wordt in principe in een eenmalig bedrag uitbetaald. Dit bedrag heeft dan betrekking op de gehele Tonkperiode van 1 januari 2021 tot 1 juli 2021. Er wordt geen rekening gehouden met tussentijdse wijzigingen.

Artikelen 8 t/m 11

Deze artikelen behoeven geen nadere toelichting.